

Юрченко Вікторія Валентинівна

Науковий керівник – В.Г. Кудлай, к.е.н., доцент,
доцент кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки
Національний авіаційний університет

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Анотація. В роботі досліджено чинники, які є запорукою розвитку цифровізації економіки в Україні. Показано основні проблеми, що є в державі, та їх прямий вплив на розвиток цифрової економіки для подальшого їх усунення.

Ключові слова. цифровізація, пандемія, економіка України, фактори, інвестиції, рівень інвестицій.

Цифровізація – це процес, що базується на застосуванні нових технологічних новинок і передбачає нову форму організації елементів функціонування підприємства, а саме: моделей бізнесу, цифрових та аналогових продуктів та різноманітних бізнес-процесів. Останнє десятиріччя цифровізація зробила гігантський стрибок і стала звичайним явищем сьогодні: його супроводжують такі мережі як Інтернет, мобільний зв'язок, вихід в онлайн та інші.

Варто пам'ятати, що цифровізацію як таку потрібно сприймати як один із інструментів функціонування, а не як ціль. Завдяки тому, що держава стимулює використання цифрових технологій, можна спостерігати утворення вільних робочих місць, збільшення загальної якості життя та економічного процвітання. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства і «Цифровий порядок денний» містять інформацію про базові цифровізаційні принципи: їх дотримання та використання. Це допоможе зрозуміти важливість та комфорт у використанні, що призведе у подальшому до їх ширшого застосування.

Варто зазначити, що концепція цифровізації економіки України принципово відрізняється від того, що зараз відбувається у світі. В Україні така концепція не включає проблему принципів змін у виробничій системі, конструкції, виробництві, маркетингу та методах експлуатації цього фізичного обладнання, а лише в закупівлі нового більш сучасного обладнання. Досить актуальним є, що коронакриза, з її невизначеністю, нестабільністю є, звичайно, суттєвою загрозою для розвитку бізнесу, розширення ринків збуту, отримання прибутків від інвестованих ресурсів. Але будь-яка криза може бути поштовхом для відкриття нових можливостей, інноваційного розв'язання викликів сьогодення. [1]

Звичайно, рівень цифровізації економіки України відрізняється від провідних країн світу, на що впливає дуже багато факторів. Одним з найбільш актуальних на сьогоднішній день чинників, що негативно впливають на розвиток цифровізації економіки є пандемія. Насамперед це стосується зменшення інвестицій у цьому напрямку. COVID-19 неоднозначно впливає на цю сферу, адже умови кризи негативно діють. В той же час всі розуміють, що це дуже необхідно та перспективно. За оцінками фахівців рівень інвестицій у нові технології та розвиток нових продуктів в українських компаніях є абсолютно незадовільним у порівнянні з світовими лідерами. Якщо оцінити з цієї точки зору, це є катастрофічним для розвитку країни. За даними Національного бюро статистики, у 2020 році загальний

обсяг фінансування ключової інноваційної діяльності складав 227 696 550 000 гривень, що на 1,7% менше, ніж у 2019 році (23 153 345 гривень). Водночас 100,0% видатків витрачалося за рахунок спеціальних коштів з державного бюджету. [2] У розвинених країнах частка інноваційних підприємств у 4-5 разів вища, що становить 50-60% від загальної кількості підприємств. [3]

Усі вищеперераховані цифри можна пояснити багатьма чинниками, що напряду впливають на розвиток цифровізації економіки нашої держави. До зовнішніх чинників можна віднести: відсутність цифрових рішень, що враховують особливості бізнесу компанії та відсутність стандартів використання цифрових технологій, недостатній правовий нагляд за відносинами, сформованими в цифровій економіці, нерозвинена інформаційна інфраструктура та недостатній захист від кіберзлочинності. Більше того, проблемою є дефіцит експертів, які відповідають вимогам цифрової ери, різні рівні цифрових знань, відсутність зростання рівня кваліфікації фахівців, боязнь працівників змінювати щось у своєму житті.

Крім того, перешкоди на шляху розвитку цифрової економіки пов'язані з відсутністю стандартизації в Україні. Системи, платформи та інфраструктура, якими користуються громадяни, компанії та держава, не можуть працювати в повній відповідності з національними стандартами. Україну також можна віднести до низького рівня безпеки: користувачі Інтернету мають високий ступінь довіри до цифрової економіки, високий ризик інформаційних та мережевих атак, недосконалі системи антивірусного обладнання та відносно невелику частку інвестицій у цифрову інфраструктуру.

Незважаючи на всі перепопи та проблеми в Україні є дуже багато можливостей, які мотивують розвиватись далі. Це допоможе розвинути цифрову економіку України, розвинути ринок праці та збільшити кількість робочих місць, що пов'язані з виникненням нових галузей, виникненням дієвого управлінського інструменту.

Використані джерела:

1. Кудлай В. Г. Особливості маркетингу в умовах пандемії / Кудлай В. Г. // Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах : матеріали Міжнар наук.-практ. інтернет-конф., 16 квіт. 2021 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів [та ін.]. – Дніпро, 2021. – С. 259–261.

2. Аналітична довідка. ДНУ "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації". «Реалізація середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня та отримані результати у 2020 році»<https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/2021/09/02/Analit.dov.Real.seredn.p.r.napr.2020.02.09.pdf>

3. Department of Business, Energy and Industrial Strategy, 18 April 2018, http://doc.ukdataservice.ac.uk/doc/6699/mrdoc/pdf/6699_ukis_2017_headlines_final.pdf